

Seurattu SDK 46/2024 saakka.

17.1.1991/62

Erämaalaki

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1§
Lain tarkoitus

Erämaa-alueita perustetaan alueiden erämaaluonteen säilyttämiseksi, saamelaiskulttuurin ja luontaiselinkeinojen turvaamiseksi sekä luonnon monipuolisen käytön ja sen edellytysten kehittämiseksi.

Erämaa-alueita ovat 3 §:ssä luetellut alueet.

2 § (5.1.2023/17).
Soveltamisala

Erämaa-alueiden säilyttämisessä ja käytössä on noudatettava, mitä tässä laissa säädetään. Tämän lisäksi on alueiden säilyttämisessä ja käytössä noudatettava, mitä muualla laissa säädetään. Lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava luonnonsuojelulakia (9/2023).

3§
Erämaa-alueet

Erämaa-alueiksi perustetaan:

- 1) *Käsivarren alue*, johon kuuluu noin 221 000 hehtaaria valtion omistamia alueita Enontekiön kunnassa (liite 1);
- 2) *Tarvantovaaran alue*, johon kuuluu noin 67 000 hehtaaria valtion omistamia alueita Enontekiön kunnassa (liite 2);
- 3) *Pöyrisjärven alue*, johon kuuluu noin 128 000 hehtaaria valtion omistamia alueita Enontekiön kunnassa (liite 3);
- 4) *Muokatunturin alue*, johon kuuluu noin 157 000 hehtaaria valtion omistamia alueita Utsjoen ja Inarin kunnissa (liite 4);
- 5) *Paistunturin alue*, johon kuuluu noin 157 000 hehtaaria valtion omistamia alueita Utsjoen ja Inarin kunnissa (liite 5);
- 6) *Kaldoaivin alue*, johon kuuluu noin 294 000 hehtaaria valtion omistamia alueita Utsjoen ja Inarin kunnissa (liite 6);
- 7) *Vätsärin alue*, johon kuuluu noin 155 000 hehtaaria valtion omistamia alueita Inarin kunnassa (liite 7);
- 8) *Tsarmitunturin alue*, johon kuuluu noin 15 000 hehtaaria valtion omistamia alueita Inarin kunnassa (liite 8);
- 9) *Hammastunturin alue*, johon kuuluu noin 182 000 hehtaaria valtion omistamia alueita Inarin, Sodankylän ja Kittilän kunnissa (liite 9);

10) *Puljun alue*, johon kuuluu noin 61 000 hehtaaria valtion omistamia alueita Enontekiön ja Kittilän kunnissa (liite 10);

11) *Kemihaaran alue*, johon kuuluu noin 31 000 hehtaaria valtion omistamia alueita Savukosken kunnassa (liite 11);

12) *Tuntsan alue*, johon kuuluu noin 21 000 hehtaaria valtion omistamia alueita Sallan ja Savukosken kunnissa (liite 12).

Erämaa-alueiden rajat on merkitty liitteinä oleviin karttoihin punaisella katkoviivalla.

4§

Alueen luovuttaminen

Erämaa-alueeseen kuuluvaa valtion omistamaa maa-aluetta tai siihen kohdistuvaa käyttöoikeutta ei saa luovuttaa eikä antaa vuokralle ilman valtioneuvoston lupaa.

Lupaa ei kuitenkaan tarvita käyttöoikeuden luovuttamiseen porotalouden, kalastuksen, metsästyksen tai keräilyn tarpeisiin 7 §:ssä mainitun hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisesti eikä alueen luovuttamiseen sellaista hanketta varten, joka on tarpeen puolustusvalmiuden tai rajavartiolaitoksen toiminnan kannalta.

Maa-alueen tai siihen kohdistuvan käyttöoikeuden luovuttamiseen ja vuokraamiseen sovelletaan muutoin, mitä oikeudesta luovuttaa valtion maaomaisuutta ja tuloatuottavia oikeuksia annetussa laissa (687/78) säädetään.

5§

Teiden rakentaminen

Erämaa-alueille ei saa rakentaa pysyviä teitä.

Valtioneuvosto voi kuitenkin antaa luvan sellaisen pysyvän tien rakentamiseen, jolla on yleisen edun tai luontaiselinkeinojen harjoittamisen kannalta huomattava merkitys.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kielto ei koske tietä, joka rakennetaan ennen tämän lain voimaantuloa saadun oikeuden perusteella.

6 § (10.6.2011/625)

Kaivostoiminta

Kaivoslain (621/2011) mukaista kaivoslupaa ei saa myöntää erämaa-alueelle, ellei valtioneuvosto ole antanut siihen lupaa.

7§

Hoito- ja käyttösuunnitelma

Erämaa-alueen hoidossa ja käytössä on noudatettava hoito- ja käyttösuunnitelmaa, jonka laatii metsähallitus ja vahvistaa ympäristöministeriö.

Erämaa-alueiden metsät säilytetään luonnontilaisina tai niissä harjoitetaan luonnonmukaista metsänhoitoa. Metsähallitus laatii erämaa-alueiden luonnonmukaisesti hoidettavien metsien käsittelyohjeet, jotka otetaan huomioon alueen hoito- ja käyttösuunnitelmaa laadittaessa.

8§

Rasiteoikeuden lunastaminen

Valtioneuvosto voi antaa luvan yksityistä tietä varten perustetun rasiteoikeuden tai käyttöoikeuden lunastamiseen, jos erämaa-alueella on oikeuden käyttämiseksi vireillä sellaisen pysyvän tien rakentamista koskeva hanke, josta on haittaa alueen erämaaluonteeseen säilyttämiselle. Jos erämaa-alueen sisällä olevalle yksityiselle alueelle ei rasiteoikeuden tai käyttöoikeuden lunastamisen vuoksi voida järjestää tyydyttävää kulkuyhteyttä ja tästä aiheutuu omistajalle huomattavaa haittaa, valtio on velvollinen omistajan vaatimuksesta lunastamaan alueen.

Lunastamisessa on muutoin noudatettava, mitä kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetussa laissa (603/77) säädetään.

9 §

Alueen liittäminen erämaa-alueeseen

Jos alue, joka ei ole valtion omistuksessa, mutta joka sijaitsee erämaa-alueen rajojen sisällä, siirtyy valtion omistukseen, se luetaan erämaa-alueeseen kuuluvaksi.

10 §

Erämaa-alueiden hallinta

Erämaa-alueet ovat metsähallituksen hallinnassa ja hoidossa.

11 §

Erämaa-alueiden merkintä

Erämaa-alueet merkitään metsähallituksen maakirjaan ja metsätalouskarttoihin tai niitä vastaaviin karttoihin.

12 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1991.

Erämaa-alueisiin tämän lain voimaan tullessa kohdistuvat rasiteoikeudet ja niihin rinnastettavat käyttöoikeudet sekä vuokrasopimukset jäävät edelleen voimaan. Metsähallitus voi jatkaa sopimukseen perustuvien oikeuksien voimassaoloaikaa vahvistetun hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisesti.

Sen estämättä, mitä 5 §:ssä säädetään, saa Hammastunturin erämaa-alueelle rakentaa tien Inarin ja Pokan väliseltä maantieltä Kutturán kylään.

HE 42/90, 1-tvk.miet. 22/90, svk.miet. 139/90

Liitekartat kuvatiedostoina.

Liite 1: Käsivarren erämaa. Kartta kuvana

Liite 2: Tarvantovaaran erämaa. Kartta kuvana

Liite 3: Pöyrisjärven erämaa. Kartta kuvana

Liite 4: Muotkatunturin erämaa. Kartta kuvana

Liite 5: Paistunturin erämaa. Kartta kuvana

Liite 6: Kaldoaivin erämaa. Kartta kuvana

Liite 7: Vätsärin erämaa. Kartta kuvana

Liite 8: Tsarmitunturin erämaa. Kartta kuvana

Liite 9: Hammastunturin erämaa. Kartta kuvana

Liite 10: Puljun erämaa. Kartta kuvana

Liite 11: Kemihaaran erämaa. Kartta kuvana

Liite 12: Tuntsan erämaa. Kartta kuvana

**Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:
20.12.1996/1104:**

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1997.

HE 79/1996, YmVM 8/1996, EV 214/1996
10.6.2011/625:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2011.

HE 273/2009, TaVM 49/2010, PeVL 32/2010, YmVL 7/2010, SuVM 2/2010, EV 349/2010

5.1.2023/17:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2023.

HE 76/2022, YmVM 17/2022, EV 227/2022

Finlex › Lainsäädäntö › Ajantasainen lainsäädäntö › Vuosi 1991 › 17.1.1991/62

Finlex ® on oikeusministeriön omistama oikeudellisen aineiston julkinen ja maksuton Internet-palvelu.

Finlexin sisällön tuottaa ja sitä ylläpitää Edita Lakitieto Oy. Oikeusministeriö tai Edita eivät vastaa tietokantojen sisällössä mahdollisesti esiintyvistä virheistä, niiden käytöstä käyttäjälle aiheutuvista välittömistä tai välillisistä vahingoista tai Internet-tietoverkossa esiintyvistä käyttökatkoista tai muista häiriöistä.